

Briselē, 2023. gada 2. jūnijā
(OR. en)

9749/23

Starpiestāžu lietas:
2022/0407(CNS)
2022/0409(CNS)
2022/0410(NLE)

FISC 100
ECOFIN 466

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Tiesību aktu pakete "PVN digitālajā laikmetā" – politikas debates

Lai vadītu politikas debates, kas notiks Padomes (Ekonomika un finanses) 2023. gada 16. jūnija sanāsmē, prezidentvalsts ir sagatavojusi piezīmi ar jautājumiem, kas izklāstīti pielikumā.

Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta ņemt vērā prezidentvalsts piezīmi un jautājumus un nosūtīt tos Padomei, gatavojoties iepriekš minētajām politikas debatēm.

Padome (Ekonomika un finanses) ir aicināta rīkot politikas debates, pamatojoties uz prezidentvalsts sagatavotajiem jautājumiem.

PVN DIGITĀLAJĀ LAIKMETĀ:

Prezidentvalsts piezīme

I. IEVADS

1. Komisija 2022. gada 8. decembrī iesniedza tiesību aktu paketi "PVN digitālajā laikmetā", kurā bija trīs priekšlikumi:
 - priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā (grozošā direktīva) ¹;
 - priekšlikums Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 attiecībā uz PVN administratīvās sadarbības pasākumiem, kas vajadzīgi digitālajam laikmetam (grozošā regula) ²; un
 - priekšlikums Padomes Īstenošanas regulai, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz informācijas prasībām konkrētiem PVN režīmiem (grozošā īstenošanas regula) ³.
2. Minēto trīs priekšlikumu mērķi ir šādi:
 - a) ar tiem paredzēts modernizēt ziņošanas pienākumus PVN jomā, standartizējot informāciju, kas nodokļa maksātājiem jāiesniedz par katru darījumu, un nosakot, ka pārrobežu darījumos jāizmanto e-rēķini, kas palīdzētu cīnīties pret krāpšanu nodokļu jomā (digitālās ziņošanas prasības);
 - b) to mērķis ir risināt platformu ekonomikas problēmas, palielinot platformu nozīmi PVN iekasēšanā, ja tās sekmē izmitināšanas vietas īstermiņa īres vai pasažieru transporta pakalpojumu sniegšanu (platformu ekonomika); un

¹ Dok. 15841/22.

² Dok. 15842/22.

³ Dok. 15843/22.

- c) ar tiem atbalsta mērķi samazināt nepieciešamību reģistrēties par PVN maksātāju vairākās ES dalībvalstīs, uzlabojot un paplašinot esošās vienas pieturas aģentūras sistēmu un apgrieztās maksāšanas sistēmu darbību (vienota PVN reģistrācija).

3. Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs 2023. gada 3. martā sniedza atzinumu par tiesību aktu paketi ⁴. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 2023. gada 27. aprīlī sniedza atzinumu par tiesību akti paketi ⁵. Ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Parlamentu; tā atzinumi par tiesību tiesību aktu paketi vēl nav saņemti.

II. DARBS PADOMES DARBA SAGATAVOŠANAS STRUKTŪRĀS

4. Komisija 2022. gada 12. decembrī savus priekšlikumus iesniedza Nodokļu jautājumu darba grupai Čehijas prezidentūras laikā, un delegācijas tos kopumā novērtēja atzinīgi.
5. Pēc Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmēm, kurās notika plaša viedokļu apmaiņa par Komisijas ierosinātajiem mērķiem un virzieniem turpmākas paketes izskatīšanas virzīšanai Nodokļu jautājumu darba grupā, prezidentvalsts Zviedrija turpināja padziļinātas diskusijas par katru no turpmāk izklāstītajiem virzieniem.

a) Digitālās ziņošanas prasības

6. Komisija ierosina 2028. gadā pāriet uz pilnībā digitalizētu, obligātu sistēmu ziņošanai par katru darījumu atsevišķi attiecībā uz ES iekšējiem darījumiem. Lai to atbalstītu, dalībvalstīm būtu jāpāriet uz e-rēķiniem, kas kļūtu par standarta sistēmu rēķinu izsniegšanai un kuras pamatā būtu Eiropas standarts. No e-rēķiniem iegūtie dati par ES iekšējiem darījumiem tiktu nosūtīti uz ES datubāzi (centralizēto elektronisko PVN informācijas apmaiņas sistēmu jeb "centrālo VIES"), lai nodrošinātu ziņošanu un kontroli. Dalībvalstīm būtu arī iespēja pāriet uz digitālu ziņošanas sistēmu iekšzemes darījumiem.

⁴ Dok. 7071/23.

⁵ Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "PVN digitālajā laikmetā", dok. ECO/606, <https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/P6FJPSUHKDC2-1879354131-3598/download>

7. Tiesību aktu paketē ierosinātās digitālās ziņošanas prasības tika precizētas vairākās Nodokļu jautājumu darba grupas sanāsmēs. Konkrētāk, delegācijas veltīja laiku tam, lai uzlabotu izpratni par dažiem tādiem būtiskiem jēdzieniem saistībā ar ierosinātajām sistēmām kā strukturēti elektroniskie rēķini, Eiropas elektronisko rēķinu standarts, ko izmanto publiskajam iepirkumam saskaņā ar Direktīvu 2014/55/ES ⁶, un rēķinu dzēšana un validēšana. Tās arī pievērsās ierosinātās centrālās *VIES* darbībai un ietekmei uz datu kopīgošanu un aizsardzību.
8. Nodokļu jautājumu darba grupa analizēja šo jēdzienu un procedūru atspoguļošanu grozošās direktīvas un grozošās regulas juridiskajos formulējumos. Tika uzdoti vairāki jautājumi par jaunās sistēmas ieviešanas termiņiem, konkrētāk – vai ar tiem ir atvēlēts pietiekami daudz laika, lai pielāgotu piemērojamās IT sistēmas.
9. Pastāv plaša vienprātība par tādas ES iekšējās digitālās ziņošanas sistēmas izveidi, kuras pamatā ir e-rēķini, kā arī par nepieciešamību nodrošināt satvaru fakultatīvai iekšzemes ziņošanas sistēmai, taču ir jāturpina darbs pie detalizētas e-rēķinu un digitālās ziņošanas kārtības izstrādes.
10. Pamatojoties uz diskusijām Nodokļu jautājumu darba grupā, prezidentvalsts iesniedza kompromisa tekstu par svarīgākajiem jaunās sistēmas aspektiem, t. i., elektroniskajiem rēķiniem un digitālās ziņošanas prasībām.

b) Platformu ekonomika

11. "PVN digitālajā laikmetā" priekšlikumu mērķis ir nodrošināt vienotu un vienkāršotu pieeju nodokļu uzlikšanai platformu ekonomikā un radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus PVN jomā tradicionālajiem izmitināšanas vietas īstermiņa īres un pasažieru transporta pakalpojumu sniedzējiem un tiem, kas darbojas, izmantojot platformas. Lai to panāktu, Komisija ierosina pāriet uz "domājamā piegādātāja" modeli attiecībā uz transporta pakalpojumiem. Vienkāršāk sakot, ja piegādātājs, kas darbojas, izmantojot platformu, neiekasē PVN (piemēram, tāpēc, ka tas ir no nodokļa atbrīvots mazs uzņēmums), to iekasētu platforma.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/55/ES (2014. gada 16. aprīlis) par elektroniskajiem rēķiniem publiskā iepirkuma procedūrās (OV L 133, 6.5.2014., 1. lpp.).

12. Šai tiesību aktu paketes sadaļai veltītajās Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmēs dalībvalstīm bija iespēja sīkāk izklāstīt rīcības iemeslus un domājamā piegādātāja risinājuma pamatojumu. Tika rūpīgi izskatīti juridiskie formulējumi, tostarp izmitināšanas vietas īstermiņa īres definīcija un tās ietekme uz citiem PVN direktīvas noteikumiem.
13. Ņemot vērā delegāciju komentārus, prezidentvalsts Zviedrija iepazīstināja ar kompromisa tekstu attiecībā uz pantiem, kas saistīti ar platformu ekonomiku grozošajā direktīvā un grozošajā īstenošanas regulā, vienkāršojot un ierobežojot domājamā piegādātāja noteikuma darbības jomu un veicot izmaiņas izmitināšanas vietas īstermiņa īres definīcijā. Delegācijas kopumā atzinīgi novērtēja tekstu kā stabilu pamatu turpmākam darbam, taču būs nepieciešams papildu darbs pie izmitināšanas vietas īstermiņa īres noteikumiem un pie tā, vai ir vajadzīga saskaņota izmitināšanas vietas īstermiņa īres definīcija un kāda būtu tās darbības joma.

c) Vienota PVN reģistrācija

14. Attiecībā uz trešo mērķi Komisijas tiesību aktu paketē, no vienas puses, ir virkne uzlabojumu sistēmā, kas pēdējos gados ieviesta e-komercijas PVN paketes ietvaros, un, no otras puses, virkne jaunu elementu, kas samazinātu darbības, kuru veikšanai nepieciešama reģistrācija PVN nolūkā vairākās dalībvalstīs.
15. Gan uzlabojumi, gan jaunie elementi tika atsevišķi izskatīti Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmēs. Delegācijas ierosinātos uzlabojumus kopumā novērtēja diezgan pozitīvi, taču, lai gan lielākā daļa jauno elementu tika plaši atbalstīti, tika paustas bažas par dažiem jautājumiem.
16. Jo īpaši tika apspriesti šādi temati:
 - ar lielu atbalstu varētu rēķināties ES vienas pieturas aģentūras PVN jomā darbības jomas paplašināšana, attiecinot to uz iekšzemes piegādēm, ko uzņēmumi sniedz patērētājiem;
 - tāpat atzinīgi tika novērtēta tāda moduļa iekļaušana minētajā vienas pieturas aģentūrā, kas attiecas uz pašu preču pārvietošanu;
 - lielākā daļa delegāciju atbalstīja (ar zināmām izmaiņām) obligāto apgrieztās maksāšanas sistēmu attiecībā uz piegādēm starp uzņēmumiem situācijās, kad piegādātājs nav reģistrēts kā PVN maksātājs dalībvalstī, kurā PVN ir maksājams;

- tika apšaubīta spēja ieviest obligātu importa vienas pieturas aģentūru attiecībā uz elektroniskajām saskarnēm, un tā būs jāizskata saistībā ar ierosinātajām izmaiņām Savienības Muitas kodeksā;
- un daudzas dalībvalstis iebilda pret domājamā piegādātāja noteikuma paplašināšanu konkrētās situācijās.

17. Pamatojoties uz rūpīgu dažādo ar iepriekš minētajiem tematiem saistīto priekšlikumu pantu izskatīšanu, prezidentvalsts iesniedza kompromisa tekstu attiecībā uz šiem pantiem, lai ņemtu vērā delegāciju paustās bažas un ierosinājumus. Delegācijas novērtēja tekstu kā soli pareizajā virzienā.

III. JAUTĀJUMI MINISTRIEM

18. Lai saglabātu impulsu šim svarīgajam dosjē, prezidentvalsts, atzīmējot, ka joprojām ir daudz tehniskā darba un atrunu, vēlas lūgt politiskas norādes vairākos svarīgos jautājumos. Tādēļ ECOFIN padomes ministri tiek aicināti paust viedokli par šādiem jautājumiem, ņemot vērā turpmāko darbu:

- 1) *Attiecībā uz pāreju uz jaunām tehnoloģijām, piemēram, elektroniskajiem rēķiniem un digitālo ziņošanu, tostarp cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā, vai ministri piekrīt tam, ka ir jārisina iekšējā tirgus sadrumstalotības problēma un jānodrošina konsekventa uz e-rēķiniem balstīta ziņošanas sistēma attiecībā uz ES iekšējiem un iekšzemes darījumiem?*
- 2) *Vai ministri piekrīt tam, ka platformām būtu jāpiešķir lielāka nozīme PVN iekasēšanā īstermiņa izmitināšanas un pasažieru pārvadājumu nozarē, lai nodrošinātu lielāku vienkāršību, labāku atbilstību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus?*
- 3) *Vai ministri piekrīt tam, ka būtu jāuzlabo vienas pieturas aģentūras koncepcija un apgrieztās maksāšanas sistēma, lai novērstu vajadzību pēc vairākkārtējas reģistrācijas PVN nolūkā uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū?*